

Näärikuu laul: «Tuule-eit - see tõstab tiibu...»

Autor

Ain Kallis

Tänavusest jaanuarist jääb meelde tavalult soe ja tormine ilm.

See vana lastelaul läheb edasi nii: «Tormitaat - see tuiskab teed, pakane on väsimata...» Möödunud jaanuar oli tõesti väga tormine ning tuisune, pakane aga saabus alles kuu lõpupäevil.

Kui aasta eest rikkus soe jaanuarialgus kuu külmarekordi ürituse, siis tänavu nurjus soojarekord just viimase kümne päeva plusskraadide tõttu.

Nii kuuma esimest kümmepäevakut pole Eesti vist näinudki - pikaajaline keskmine ehk norm ületati 9-10 kraadiga!

Teine dekaad ei jäänud palju maha - vaid 1993. aastal Tartus oli see soojem.

Kui meteoroloogia ja hüdroloogia instituudis kuust kokkuvõtteid tehti, selgus, et riigi keskmine õhutemperatuur oli viie kraadi võrra normist kõrgem ehk 1,2 kraadi. Külmem oli Pandivere kõrgustikul (Väike-Maarjas -2,6 kraadi), märksa soojem saartel (Vilsandil +2,5 kraadi).

Igaüks sai oma

Jaanuari lõpukolmandikul sai igaüks oma jao kätte: Otepää lumekahurväelased külmakraadid ning tavainimesed taevalikult valge maa. Suusatajad võisid ilmaga küll rahule jääda - pääsesime Saku Talverulli korraldamisest. Ja EMHI sünoptikud said suusaliidult prognoosi eest jälle tänukirja.

Lund jätkus sedapuhku kogu Eestile: Saaremaal ja Ida-Virus oli seda kuu lõpul 40 sentimeetrit, lõunapoolseil kõrgustikel vaid mõne tolli jagu.

Sademeid tuli jaanuaris igasugusel kujul (kahel korral koguni äikesevihmana) keskmiselt 106 millimeetrit (274 protsenti normist rohkem) - rohkem kui mõnel suvekuul. Tartu sai 96 millimeetriga uue kuu sademete rekordi (norm on 32 millimeetrit).

Tormid läksid mööda

Kõige enam tuli taevamärga Ristnas, 138 millimeetrit; kõige vähem aga Narva-Jõesuus - 76 millimeetrit - mis on siiski 244 protsenti normist rohkem!

Veel hakkas jaanuar silma tormidega. Õnneks pääsesime nii Peri (Hanno), Kyrilli kui ka Lanceloti eest ehmatusega.

Veel kord meenutuseks: tõelise orkaani kiirusega puhuvat tuult, kus mitte puhanguti, vaid 10 minuti keskmisena puhub tuul kiiremini kui 32,7 meetrit sekundis, on Eestis mõõdetud ainult 1967. aasta augustis. Kõik teised meil mõllanud marud on jäänud vaid tugevateks tormideks ☹ nii nagu ka paduvihma sajab siinkandis vahest paar korda aastas.

Päikest nägime jaanuaris normikohaselt. Tõnispäev (17. jaanuar) oli Tartus päikeseline - ☹ seega peaks edaspidi mehed targad olema. Järgmisel päeval, kaduneljäpäeval, jäi aga ülikooli rektor valimata. Oli see nüüd meeste arukusest või naiste arutusest?

Ilmataat hakkab seatempe tegema!

Veebruari esimesel poolel lõpevad koerailmad, aga sea-aasta saabumisega läheb ilmaelu veel räpasemaks; märtsis sulab lumi ning valimiste-eelne poripildumine jätkub endise hooga -☹ nii peaks meie lähitulevikku nägema astroloogid.

Meteoroloogid aga hoiatavad, et küünlakuu teine pool võib tulla jällegi heitliku iseloomuga, siiski peaksime saama rohkem külma kui sooja. Riigi sünnipäevaks lubavad aga igasugused mudelid külma ilma. Sääraseid hulle temperatuurikõikumisi nagu viimati 2001. aasta veebruaris (+5 kraadi juurest paari päevaga -23 kraadini) ei tohiks kuu lõpul küll tulla.